

Nr 780

Av fru Svensson och fru Renström-Ingenäs, *angående testamentsbevakning.*

Enligt 14 kap. 1 § ärvdabalken skall testamente vid domstol bevakas inom sex månader från det testamentstagaren fått kännedom om testators död och det till hans förmån gjorda förordnandet. Följden av utebliven bevakning är att testamentet icke grundar rätt mot arvinge till den avlidne, som ej avstått från klandertalan. Endast om samtliga arvingar godkänt testamentet, är bevakning överflödig.

I praktiken kan detta få icke önskvärda konsekvenser, som ter sig upprörande för det allmänna rättsmedvetandet.

Om bröstarvinge ej finnes ärver efterlevande make boets tillgångar enligt lag oavsett testamente och disponerar helt över egendomen under sin livstid och kan även genom gåvobrev överlåta tillgångarna. Däremot äger vederbörande inte rätt att genom testamente ge bort någonting.

Om inbördes testamente finns, som ger den efterlevande utvidgad rätt till egendomen, måste detta testamente bevakas vid domstol inom sex månader efter makes (makas) bortgång för att äga full giltighet.

Det är alltså ej tillräckligt att testamentet tillsammans med bouppteckningen i laga ordning inlämnas till rätten. För att få juridisk giltighet måste testamentet i original såsom särskild rättshandling inlämnas till domstol för bevakning.

Att särskild bevakning är nödvändig är ofta helt okänt för den efterlevande. Följden kan bli att vederbörande — i tro att han är verklig ägare — genom testamente vill överlåta tillgångarna exempelvis till mångårig vårdare, som arbetat för honom (henne) utan ersättning eller mot en ringa lön, allt under förutsättning av att vederbörande skulle få ärva tillgångarna.

Vid dennes dödsfall visar det sig sedan att testamentet är ogiltigt på grund av utebliven bevakning. Den avsedda testamentstagaren blir därigenom helt utan den överenskomna ersättningen för sitt arbete.

Det vore synnerligen önskvärt om dylika konsekvenser kunde elimineras.

En utväg synes oss vara att testamentsbevakning skedde automatiskt i samband med att bouppteckning lämnas in till domstol och att tiden för testamentsbevakning och för boupptecknings inlämnande vore samstämmig.

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en översyn av gällande rättsregler i här berörda avseende.

Stockholm den 26 januari 1967.

Rosa Svensson (s)

Lena Renström-Ingenäs (s)
